

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.16.0005.N

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Geoffroy de Foestraets, advocaat bij het Hof van Cassatie, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

HAKI nv,

verweester.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, van 22 mei 2015.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 6 februari 2018 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter Alain Smetryns heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Krachtens artikel 30bis, § 4, eerste lid, RSZ-wet, zoals te dezen van toepassing, is de opdrachtgever die voor de in § 1 vermelde werken een deel of het geheel van de prijs betaalt aan een aannemer die op het ogenblik van de betaling sociale schulden heeft, verplicht bij die betaling 35 pct. van het door hem verschuldigde bedrag, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, in te houden en te storten aan de RSZ, volgens de modaliteiten bepaald door de Koning.

2. Krachtens artikel 1289 Burgerlijk Wetboek heeft, wanneer twee personen elkaars schuldenaar zijn, tussen hen schuldvergelijking plaats, waardoor de twee schulden tenietgaan op de wijze en in de gevallen hierna bepaald.

Krachtens artikel 1290 Burgerlijk Wetboek heeft schuldvergelijking van rechtswege plaats uit kracht van de wet, zelfs buiten weten van de schuldenaars. De twee schulden vernietigen elkaar op het ogenblik dat zij tegelijk bestaan, ten belope van hun wederkerig bedrag.

Krachtens artikel 1293 Burgerlijk heeft schuldvergelijking plaats uit welke oorzaak de wederzijdse schulden ook ontstaan, behalve in de uitzonderingsgevallen in dit artikel bepaald.

Krachtens artikel 1298 Burgerlijk Wetboek heeft schuldvergelijking niet plaats ten nadele van de verkregen rechten van een derde.

3. De verplichting van de opdrachtgever om 35 pct. van het door hem verschuldigd bedrag in te houden en te storten aan de RSZ en het overeenkomstig

recht van de RSZ op die inhouding en storting, ontstaan slechts op het ogenblik dat de opdrachtgever de prijs van de werken geheel of ten dele aan de aannemer betaalt, althans indien die aannemer op het ogenblik van die betaling sociale schulden heeft.

Artikel 30*bis*, § 4, eerste lid, RSZ-wet dat deze verplichting aan de opdrachtgever oplegt, dient strikt te worden uitgelegd.

Met betaling in de zin van die bepaling kan niet worden gelijkgesteld een wettelijke schuldvergelijking, waarbij de wederzijdse schulden tussen de opdrachtgever en de aannemer, uit welke oorzaak deze schulden ook zijn ontstaan, krachtens de wet van rechtswege teniet gaan, zonder enig handelend optreden van de opdrachtgever en zelfs buiten diens weten.

4. Het middel dat van een andere rechtsopvatting uitgaat, faalt naar recht.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 427,83 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Christian Storck, als voorzitter, sectievoorzitter Alain Smetryns, en de raadsheren Koen Mestdagh, Mireille Delange en Antoine Lievens, en in openbare rechtszitting van 12 maart 2018 uitgesproken door sectievoorzitter Christian Storck, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Mike Van Beneden.

M. Van Beneden

A. Lievens

M. Delange

K. Mestdagh

A. Smetryns

Ch. Storck

VOORZIENING TOT CASSATIE

5 **VOOR:** De **RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID,**
openbare instelling, opgericht bij besluitwet
van 28 december 1944,

*bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester Geoffroy de
FOESTRAETS, advocaat bij het Hof van Cassatie, waar keuze van woonplaats
wordt gedaan,*

10

eiser tot cassatie,

TEGEN: De nv **HAKI,**

15

verweerster in cassatie,

* * *

Aan de Heren Eerste Voorzitter en Voorzitter, de Dames en Heren
Raadsheren, leden van het Hof van Cassatie,

20

* * *

Hooggeachte Dames en Heren,

25

Eiser heeft de eer het arrest van 22 mei 2015,
gewezen door de vijfde kamer van het Arbeidshof te
Gent, afdeling Brugge (2014/AR/30), aan Uw toezicht te
onderwerpen.

30

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

Voor het uitvoeren van werken in onroerende staat had verweerster een beroep gedaan op de bvba ISO-PLAST.

35

Deze werken werden uitgevoerd van 19 tot 27 oktober 2011 en van 10 tot 17 november 2011 en maakten het voorwerp uit van facturen van 31 oktober en 17 november 2011.

40

Op het ogenblik van het afsluiten van de aannemingsovereenkomst met verweerster had deze aannemer sociale schulden bij eiser zodat verweerster, als opdrachtgever van deze (onder)aannemer, krachtens artikel 30bis, §3, RSZ-wet hoofdelijk aansprakelijk was voor de betaling van de sociale schulden van zijn medecontractant.

Overeenkomstig artikel 30bis, §4, RSZ-wet, is de opdrachtgever(aannemer) bovendien verplicht bij elke betaling aan de (onder)aannemer, 35% van het door hem verschuldigde bedrag, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, in te houden en te storten aan eiser. Bovendien de betaling van het te storten bedrag is de opdrachtgever/aannemer op grond van artikel 30bis, §5, ook een bijslag verschuldigd gelijk aan het te betalen bedrag.

60 Waar verweerster in de loop van september 2011 ook
prestaties had geleverd aan de bvba ISO-PLAST was
tussen beiden overeengekomen dat zij hun wederzijdse
prestaties via wettelijke compensatie zouden voldoen
waardoor er in de opvatting van verweerster nooit enige
"betaling" heeft plaatsgevonden aan de bvba ISO-PLAST
65 en zij bijgevolg niet op grond van artikel 30bis, §4,
RSZ-wet tot inhouding was gehouden van 35% van het aan
de bvba ISO-PLAST verschuldigde bedrag.

70 Bij vonnis van 24 november 2011 werd de bvba ISO-
PLAST failliet verklaard door de Rechtbank van
Koophandel te Kortrijk.

Op 8 januari 2013 werd verweerster door eiser
gedagvaard voor de Arbeidsrechtbank te Kortrijk,
75 afdeling Roeselare, waarbij haar veroordeling werd
gevorderd tot betaling van een bedrag van 18.431,16
EUR, verschuldigd op grond van artikel 30bis RSZ-wet.

80 Voormelde rechtbank verklaarde bij vonnis van 6
januari 2014 de vordering van eiser gegrond.

Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het
Arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, op 6 februari
2014, tekende verweerster hoger beroep aan tegen deze
85 beslissing.

In het bestreden arrest aanvaardt het Arbeidshof
te Gent dat verweerster hoofdelijk aansprakelijk is
voor de betaling van de sociale schulden van de bvba

90 ISO-PLAST ten belope van 10.841,86 EUR zodat de
vordering van eiser ex artikel 30bis, §3, RSZ-wet
gegrond wordt verklaard. Wat de vordering van eiser op
grond van artikel 30bis, §4 RSZ-wet betreft, begroot op
3.794,65 EUR, wordt beslist dat de door de verweester
95 ingeroepen wettelijke schuldvergelijking geen
"betaling" uitmaakt in de zin van deze bepaling zodat
verweester geen inhouding diende te verrichten en deze
vordering ongegrond is. Ook de bijslag ex artikel
30bis, §5 (3.794,65 EUR) was bijgevolg niet
100 verschuldigd.

105

ENIG MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen:

- 110 - de artikelen 1234, 1235, 1289 tot en met 1299
van het Burgerlijk Wetboek;
- de artikelen 30bis, inzonderheid §4, eerste en
tweede lid en §5, eerste en tweede lid, van de Wet van
27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28
115 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid

der arbeiders (RSZ-wet), na zijn wijziging bij Wet van 27 april 2007, artikel 30bis, §5, vóór zijn wijziging bij Wet van 20 juli 2015;

120 **Bestreden beslissing:**

Het bestreden arrest verklaart het hoger beroep van verweerster gegrond en vernietigt het vonnis van de eerste rechter in zoverre het verweerster veroordeelde tot het betalen aan eiser van een bedrag van 18.431,16 vermeerderd met intrest.

Opnieuw wijzende, verklaart het de vordering van eiser in zoverre zij strekt tot betaling van tweemaal 3.794,65 EUR ongegrond en veroordeelt het verweerster tot het betalen aan eiser van 10.841,86 EUR, vermeerderd met verwijlintrest van 31 oktober 2012 tot en met 12 december 2012 en met gerechtelijke intrest vanaf 13 december 2012.

135

Het bestreden arrest oordeelt dat artikel 30bis, §4, RSZ-wet geen toepassing kan vinden aangezien er geen "betaling" aan de bvba ISO-PLAST heeft plaatsgevonden in zoverre de wettelijke schuldvergelijking niet met een betaling kan worden gelijkgesteld, terwijl er zelfs geen sprake is geweest van enige wettelijke schuldvergelijking die immers niet kan plaatsvinden ten nadele van de verkregen rechten van een derde:

145

" Volgens artikel 30bis, §4, eerste lid van de RSZ-wet is de opdrachtgever die voor de in §1 vermelde werken een deel of het geheel van de prijs betaalt aan een aannemer die op het ogenblik van de
150 betaling sociale schulden heeft, verplicht bij de betaling 35% van het door hem verschuldigde bedrag (exclusief BTW) in te houden en aan de (eiser) door te storten.

155 " Het staat vast dat de bvba Iso-Plast sociale schulden had op het ogenblik waarop volgens de (eiser) de betaling van diens facturen door de (verweerster) is geschied. De (verweerster) had in geval van betaling de voormelde inhouding moeten
160 verrichten.

" De (verweerster) houdt evenwel voor dat zij geen "betaling" aan de bvba Iso-Plast heeft uitgevoerd doch dat haar eigen schuld ten overstaan van deze
165 laatste van rechtswege werd gecompenseerd met de schuld van 29.344,92 euro die de bvba Iso-Plast had opgelopen voor door de (verweerster) in september 2011 uitgevoerde prestaties, voorwerp van de facturen die de (verweerster) zelf in september en
170 november 2011 aan de bvba Iso-Plast heeft gericht.

" De wettelijke schuldvergelijking vertoont wel gelijkenissen met de "betaling" in de zin van de artikelen 1234 en 1235 B.W. doch mag er niet mee
175 gelijkgesteld worden (R. HOUBEN, Schuldvergelijking, Antwerpen, Intersentia, 2010, 9-11, nrs. 10-12). Al evenmin kan zij met een

180 *inbetalinggeving vereenzelvigd worden (Ibid., 12-13, nr. 14). De term "betaling" in artikel 30bis, §4, eerste lid van de RSZ-wet heeft anderzijds geen andere (of ruimere) betekenis dan het burgerrechtelijke begrip.*

185 " *Nu er in casu geen "betaling" aan de bvba Iso-Plast heeft plaatsgevonden, diende de (verweerster) ook geen inhouding ten voordele van de (eiser) te verrichten en kan deze laatste - alleen al om deze reden - geen vordering instellen op grond van §4 van artikel 30bis van de RSZ-wet, laat staan dat*
190 *zij de toepassing van de administratieve sanctie in §5 van dezelfde bepaling zou kunnen vorderen.*

195 " *Zoals het schriftelijke advies van het openbaar ministeriele poneert, is er in casu kennelijk zelfs geen sprake geweest van wettelijke schuldvergelijking nu die zou botsen met artikel 1298 B.W. volgens dewelke de schuldvergelijking niet kan plaatsvinden ten nadele van de verkregen rechten van een derde, zijnde de (eiser) (zie over*
200 *deze bepaling P. VAN OMMESLAGHE, Droit des obligations, III, Brussel, Bruylant, 2010, 2159-2162, nrs. 1574-1576), wat zou betekenen dat de wederzijdse schuldvorderingen zijn blijven bestaan, in voorkomend geval nog op het huidige ogenblik.*

205

" *In elk geval is de vordering van de (eiser) ongegrond in zoverre zij strekt tot betaling van tweemaal 3.794,65 euro.*

210 " *Het hoger beroep is in die mate gegrond.*"

(arrest, p.5-6, 4.2.3. en 4.2.4).

215

Grievens

1. Krachtens artikel 30bis, §4, eerste lid, RSZ-
220 wet is de opdrachtgever die voor de in §1 vermelde
werken een deel of het geheel van de prijs **betaalt** aan
een aannemer die op het ogenblik van de betaling
sociale schulden heeft, verplicht bij die betaling 35
pct. van het door hem verschuldigde bedrag, exclusief
225 de belasting over de toegevoegde waarde, in te houden
en te storten aan eiser, volgens de modaliteiten
bepaald door de Koning.

De aannemer die, voor de in §1 vermelde werken een
230 deel of het geheel van de prijs **betaalt** aan een
onderaannemer die op het ogenblik van de betaling
sociale schulden heeft, is krachtens het tweede lid van
§4 verplicht bij die betaling 35 pct. van het door hem
verschuldigde bedrag, exclusief de belasting over de
235 toegevoegde waarde, in te houden en te storten aan

voormelde Rijksdienst, volgens de modaliteiten bepaald door de Koning.

240 Onverminderd de toepassing van de sancties
voorzien in artikel 35, eerste lid, 3, is de
opdrachtgever die de in §4, eerste lid, bedoelde
storting niet verricht heeft, benevens de betaling van
het te storten bedrag, aan de voormelde Rijksdienst
bovendien een bijslag verschuldigd gelijk aan het te
245 betalen bedrag (artikel 30bis, §5, eerste lid, RSZ-
wet).

250 Onverminderd de toepassing van de sancties
voorzien in artikel 35, eerste lid, 3, is ook de
aannemer die de in §4, tweede lid, bedoelde storting
niet verricht heeft, benevens de betaling van het te
storten bedrag, aan de voormelde Rijksdienst eveneens
een bijslag verschuldigd gelijk aan het te betalen
bedrag (artikel 30bis, §5, tweede lid, RSZ-wet).

255

Voor de toepassing van voormeld artikel 30bis RSZ-
wet wordt verstaan onder:

1° werken: de door de Koning bepaalde werkzaamheden;

2° opdrachtgever: eenieder die de opdracht geeft om
260 tegen een prijs werken uit te voeren of te laten
uitvoeren;

3° aannemer:

- eenieder die er zich toe verbindt om tegen een prijs
voor een opdrachtgever werken uit te voeren of te laten
265 uitvoeren;

- iedere onderaannemer ten overstaan van de na hem komende onderaannemers;

4° onderaannemer: eenieder die er zich toe verbindt, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, in welk stadium ook, tegen een prijs het aan de aannemer toevertrouwde werk of een onderdeel ervan uit te voeren of te laten uitvoeren of daartoe werknemers ter beschikking te stellen;

275 De door de Koning bepaalde werkzaamheden zijn de werkzaamheden die zijn vermeld in artikel 20, §2, van het Koninklijk Besluit nr.1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde (zie artikel 1 van
280 het Koninklijk Besluit van 17 december 2007 tot uitvoering van de artikelen 400, 403, 404 en 406 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van de artikelen 12, 30bis en 30ter van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december
285 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en van artikel 6ter van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk).

290 2. Wanneer een term door de regelgever niet is gedefinieerd, dient men hem de gebruikelijke taalkundige betekenis te geven, behoudens wanneer blijkt dat de regelgever van deze gebruikelijke betekenis heeft willen afwijken.

295

Waar in artikel 30bis, §4, eerste en tweede lid, RSZ-wet sprake is van de "betaling" van een deel van de

prijs, wordt niet afgeweken van de gebruikelijke
taalkundige betekenis van dit begrip, zijnde elke
300 vereffening, kwijting, voldoening of verrekening van
een schuld, zelfs zonder materiële overdracht van geld
(zie Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal VAN
DAELE).

305 De taalkundige burgerrechtelijke betekenis van het
begrip "betalen" of "betaling" is derhalve niet beperkt
tot de betaling door middel van een geldoverdracht.

3. Een wettelijke schuldvergelijking, zoals
310 bedoeld in de artikelen 1289 tot en met 1299 B.W.,
waarbij twee schulden elkaar van rechtswege vernietigen
op het ogenblik dat zij tegelijk bestaan, ten belope
van hun wederkerig bedrag, zelfs buiten weten van de
schuldenaars, beantwoordt eveneens aan de gebruikelijke
315 taalkundige burgerrechtelijke definitie van een
betaling.

De wettelijke schuldvergelijking betreft immers
een tweevoudige ingekorte "betaling" waarbij
320 wederzijdse verbintenissen tenietgaan tot beloop van de
laagste ervan.

Ook de wettelijke schuldvergelijking komt
bijgevolg in aanmerking als een betaling in de zin van
325 artikel 30bis, §4 RSZ-wet die aanleiding geeft tot een
inhouding van 35 pct. van het verschuldigde bedrag.

Het loutere feit dat de wettelijke schuldvergelijking niet volledig kan gelijkgesteld worden met een betaling in de zin van de artikelen 1234 en 1235 B.W., noch met een inbetalinggeving, doet aan de betalingsfunctie van de schuldvergelijking en zijn uitdovende karakter geen afbreuk.

Het bestreden arrest oordeelde derhalve niet wettig dat een wettelijke schuldvergelijking niet kan worden opgevat als een betaling in de zin van artikel 30bis, §4, eerste en tweede lid, op grond dat een wettelijke schuldvergelijking niet gelijkgesteld kan worden met een betaling in de zin van de artikelen 1234 en 1235 B.W., noch met een inbetalinggeving en de term "betaling" in de zin van artikel 30bis, §4, geen andere (of ruimere) betekenis heeft dan het burgerrechtelijk begrip.

345

4. Het bestreden arrest oordeelt bovendien ten onrechte dat er *"kennelijk zelfs geen sprake (is) geweest van wettelijke schuldvergelijking nu dit zou botsen met artikel 1298 B.W., volgens dewelke de schuldvergelijking niet kan plaatsvinden ten nadele van de verkregen rechten van een derde, zijnde (eiser)"*.

350

Hoewel artikel 1298 B.W. bepaalt dat schuldvergelijking niet plaats kan hebben ten nadele van de verkregen rechten van een derde, betekent dit niet dat de schuldvergelijking daarom tussen de schuldenaars als onbestaande moet worden beschouwd.

355

360 Wettelijke schuldvergelijking betreft een
rechtsfeit dat van rechtswege plaatsvindt, uit kracht
van de wet, zelfs buiten weten van de schuldenaars, ook
wanneer dit in strijd is met de verkregen rechten van
een derde.

365 De schuldvergelijking die heeft plaatsgevonden in
strijd met de verworven rechten van een derde zal
bijgevolg zijn uitwerking behouden tussen de wederzijds
bij de schuldvergelijking betrokken schuldenaren, met
dien verstande dat de schuldvergelijking niet
370 tegenstelbaar zal zijn aan de beschermde derde.

Artikel 1298 B.W. vormt een toepassingsgeval van
artikel 1242 B.W., luidend dat een betaling, door de
schuldenaar aan zijn schuldeiser gedaan, in weerwil van
375 een beslag of verzet, niet geldig of tegenstelbaar is
ten aanzien van de schuldeisers die het beslag gelegd
of het verzet gedaan hebben.

5. Ingevolge de toepassing van artikel 1298 B.W.
380 zal de wettelijke schuldvergelijking die zich krachtens
de wet heeft voltrokken bijgevolg geen nadelige
gevolgen kunnen hebben voor de derde die tegenover één
van de schuldenaren over verworven rechten beschikt,
wat impliceert dat de schuldenaar de verrekenende schuld
385 na de compensatie nogmaals zal moeten betalen aan de
derde die op die schuld verworven rechten kan laten
gelden.

De verrekening en voldoening van haar schuld aan
390 de bvba ISO-PLAST door middel van wettelijke

schulldvergelijking zal bijgevolg niet kunnen
verhinderen dat verweerster 35% van deze schuld
nogmaals zal moeten betalen, thans aan eiser, die zich
op het bestaan van die schulldvergelijking als
395 rechtsfeit kan beroepen, doch aan wie de uitdovende
werking van de betaling als gevolg van die wettelijke
compensatie niet kan worden tegengeworpen zodat
verweerster de inhouding ex artikel 30bis, §4, RSZ-wet
had moeten verrichten.

400

6. Hieruit volgt dat het besteden arrest niet
wettig heeft beslist dat artikel 30bis, §4 en §5, RSZ-
wet in onderhavige zaak geen toepassing kan vinden op
grond dat, enerzijds, de wettelijke schulldvergelijking
405 die tussen verweerster en de bvba ISO-PLAST heeft
plaatsgevonden geen "betaling" inhoudt vanwege
verweerster, anderzijds, er zelfs geen sprake is
geweest van enige wettelijke schulldvergelijking in
zoverre dit in strijd was met de verkregen rechten van
410 eiser, terwijl een wettelijke schulldvergelijking wel
een (ingekorte) "betaling" uitmaakt in de zin van
artikel 30bis, §4, eerste en tweede lid, RSZ-wet, en
eiser zich wel op het bestaan en de betalingsfunctie
van de wettelijke schulldvergelijking kon beroepen, zij
415 het dat de gevolgen ervan hem niet tegenstelbaar zijn
(schending van de artikelen 1234, 1235, 1289 tot en met
1299 van het Burgerlijk Wetboek, 30bis, inzonderheid
§4, eerste en tweede lid en §5, eerste en tweede lid,
RSZ-wet).

420

TOELICHTING

1. Krachtens artikel 30bis, §4, eerste en tweede lid, RSZ-wet, is de opdrachtgever respectievelijk
425 aannemer, wanneer hij een deel of het geheel van de prijs betaalt aan de aannemer respectievelijk onderaannemer met sociale schulden, verplicht bij die betaling 35% van het door hem verschuldigde bedrag, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, in
430 te houden en te storten aan eiser.

In onderhavige zaak had de verweerster voor werken in onroerende staat een beroep gedaan op de bvba ISO-PLAST welke aannemer op dat ogenblik sociale schulden
435 had.

Waar verweerster ook prestaties had geleverd aan de bvba ISO-PLAST werd tussen beiden overeengekomen dat zij hun wederzijdse prestaties via wettelijke
440 compensatie zouden voldoen.

Het bestreden arrest oordeelde dat deze wettelijke schuldvergelijking geen "betaling" uitmaakt in de zin van artikel 30bis, §4, RSZ-wet zodat verweerster
445 terecht geen inhouding aan eiser had verricht naar aanleiding van die compensatie.

2. Wettelijke schuldvergelijking heeft van rechtswege plaats uit kracht van de wet, zelfs buiten
450 weten van de schuldenaars, en de twee schulden vernietigen elkaar op het ogenblik dat zij tegelijk bestaan, ten belope van hun wederkerig bedrag (Cass., 24 april 1997, A.C., 1997, nr.201).

455 De schuldvergelijking is een wijze van tenietgaan
van verbintenissen die leidt tot de voldoening van de
schuldeiser doch zonder dat de schuldenaar de beloofde
prestatie uitvoert. Daarin verschilt het van de
betaling die wel de uitvoering van de verschuldigde of
460 beloofde prestatie impliceert (HOUBEN, R.,
schuldvergelijking, Antwerpen, Intersentia, 2010, 9-11,
nrs.10-12).

Hoewel er onmiskenbaar verschilpunten bestaan
465 tussen een betaling en een schuldvergelijking heeft de
schuldvergelijking niettemin ook duidelijk een
betalingsfunctie (HOUBEN, R., schuldvergelijking, R.W.,
2010-2011, 1370).

470 Bij herhaling oordeelde Uw Hof dan ook dat de
wettelijke schuldvergelijking als een tweevoudige
ingekorte "betaling" kan worden beschouwd, waarbij
wederzijdse verbintenissen tenietgaan tot beloop van de
laagste ervan (Cass., 26 juni 2003, A.C, 2003, nr.381;
475 Cass., 25 oktober 1993, A.C., 1993, 876).

Ook een wettelijke schuldvergelijking komt
derhalve in aanmerking als een betaling in de zin van
artikel 30bis, §4, eerste lid en tweede lid, RSZ-wet.

480

Artikel 30bis, §4 vereist immers niet dat de
betaling daadwerkelijk met een geldoverdracht moet
gepaard gaan.

485 Voor de toepassing van deze bepaling is immers
sprake van een betaling telkens de
opdrachtgever/aannemer zich kwijt van zijn schuld
tegenover de aannemer/onderaannemer, weze het via een
schuldvergelijking.

490

Het begrip "betaling" in de zin van artikel 30bis,
§4 dient, zoals zijn gebruikelijke taalkundige
burgerrechtelijke betekenis, ruim te worden ingevuld in
die zin dat het slaat op elke vereffening, kwijting,
495 voldoening of verrekening van een schuld, zelfs zonder
materiële overdracht van geld, die bijgevolg ook de
wettelijke schuldvergelijking omvat.

Wanneer een term door de regelgever niet is
500 gedefinieerd, dient men hem de gebruikelijke
taalkundige betekenis te geven, behoudens wanneer
blijkt dat de regelgever van deze gebruikelijke
betekenis heeft willen afwijken, wat te dezen niet het
geval is (Cass., 6 november 2001, A.C., 2001, nr. 603;
505 Cass., 27 april 1999, R.Cass., 2002, 78, met noot
VANDEPLAS, A., "Over de vol-au-vent en de
restaurateur").

Het bestreden arrest oordeelde derhalve niet
510 wettig dat een wettelijke schuldvergelijking niet kan
worden opgevat als een betaling in de zin van artikel
30bis, §4, eerste en tweede lid.

3. Artikel 1298 B.W. bepaalt dat een
515 schuldvergelijking niet kan plaatsvinden ten nadele van
de verkregen rechten van een derde.

Het bestreden arrest oordeelde dat er om die reden in onderhavige zaak nooit sprake is geweest van een schuldvergelijking nu dit in strijd zou zijn met de rechten van eiser. Waar er geen schuldvergelijking kon plaatsvinden, was er bijgevolg ook geen betaling gebeurd zodat verweester hoe dan ook geen inhouding had moeten verrichten ten voordele van eiser, aldus het arbeidshof.

Het feit dat een schuldvergelijking niet kan plaatsvinden ten nadele van de verkregen rechten van een derde betekent niet dat die schuldvergelijking daarom als onbestaande moet worden beschouwd.

Schuldvergelijking betreft een rechtsfeit dat van rechtswege plaatsvindt, uit kracht van de wet, zelfs wanneer dit in strijd is met de verworven rechten van een derde. Bij schuldvergelijking vernietigen de twee schulden elkaar automatisch op het ogenblik dat zij tegelijk bestaan, ongeacht of dit in strijd is met verworven rechten van derden. Tussen de wederzijds bij de schuldvergelijking betrokken partijen zal de schuldvergelijking dus zijn volle uitwerking behouden.

Het feit dat een schuldvergelijking heeft plaatsgevonden in strijd met verworven rechten van derden zal echter wel de uitwerking van die schuldvergelijking beperken in die zin dat de gevolgen van de schuldvergelijking niet tegenstelbaar zullen zijn aan de beschermde derde.

550 Artikel 1298 B.W. vormt een toepassingsgeval van
artikel 1242 B.W., dat stelt dat een betaling, door de
schuldenaar aan zijn schuldeiser gedaan, in weerwil van
een beslag of verzet, niet geldig is ten aanzien van de
schuldeisers die het beslag gelegd of het verzet gedaan
hebben. Deze kunnen, volgens hun recht, de schuldenaar
555 noodzaken opnieuw te betalen (VAN OMMESLAGHE, P., Droit
des obligations, III, Brussel, Bruylant, 2010, 2160,
nr.1575).

560 De toepassing van artikel 1298 B.W. komt er
derhalve op neer dat in de mate dat de
schuldvergelijking geen nadelige gevolgen kan hebben
voor een derde die over verworven rechten beschikt, de
schuldenaar de verrekenende schuld na de compensatie
nogmaals zal moeten betalen, thans aan die derde.

565

De betaling van haar schuld aan de bvba ISO-PLAST
d.m.v. schuldvergelijking kan bijgevolg niet
verhinderen dat verweerster 35% van deze schuld
nogmaals zal moeten betalen aan eiser.

570

Nu de schuldvergelijking een rechtsfeit betreft
waarop derden zich kunnen baseren, kon eiser zich op
deze schuldvergelijking beroepen om aan te voeren dat
er een betaling heeft plaatsgevonden tussen verweerster
575 en de bvba ISO-PLAST zodat verweerster op die betaling
een inhouding had moeten verrichten ten voordele van
eiser (CORNELISSEN, L., Algemene theorie van de
verbintenis, Antwerpen, Intersentia, 2000, 878,
nr.678).

580

Het bestreden arrest dat anders oordeelt, is niet naar recht verantwoord.

OM DEZE REDENEN,

585

besluit voor eiser ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie, dat het U behage, Hooggeachte Dames en Heren, het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en partijen te verwijzen naar een ander arbeidshof, 590 kosten als naar recht.

Brussel, 28 januari 2016

595

Geoffroy de FOESTRAETS

NIET VERBETERDE KOPIE